

13.1.1994

1/94

1

Työeläkelaitoksille

YRITTÄJÄKSI SIIRTYMISEEN LIITTYVIÄ ONGELMIA

Yrittäjä vai työntekijä

Yritystä saneerattaessa voidaan irtisanottaville tarjota mahdollisuus yrittäjänä hoitaa entisiä tehtäviä erillisten toimeksiantojen perusteella. Työntekijät saattavat vuokrata vanhalta työnantajaltaan tilat ja kaluston tai hoitaa toimeksiantajansa vanhoja asiakkaita tms.. Tyypillisiä esimerkkejä ovat autojen huolto, kuljetustehtävät, siivous, asennustyöt, reskontranhoito sekä julkisen sektorin yksityistämistoimet päivähoidon järjestelyistä lähtien. Tätä toimintaa voidaan hoitaa joko ammatinharjoittajana taikka toimintaa varten perustetun yhtiön nimissä.

Jos henkilö YEL-vakuutushakemuksessa ilmoittaa harjoittavansa yrittäjätoimintaa, ei tätä ole syytä, vakuutusta myönnettäessä epäillä ilman erityistä syytä. Erityinen syy asian tarkemmaksi selvittämiseksi on esimerkiksi silloin, kun työ- tai palvelusuhteessa ollut henkilö jatkaa entistä työtään yrittäjänä, mutta hänen työskentelyehdoissaan ei kuitenkaan ole tapahtunut muutosta (ks. myös VakOn päätös 16.6.1993, ETK32943, ESOR-tietopankissa).

Verottaja saattaa katsoa, että järjestely on tehty veronkiertotarkoituksessa ja verottaa ansioita palkkatulona. Ansioita voidaan verottaa palkkatulona silloinkin kun toimintaa varten on perustettu yhtiö. Työnteettäjä joutuu tällöin maksamaan sosiaaliturvamaksut ja mahdollisesti puuttuvan ennakonpidätyksen.

Verotuksessa palkan käsite on laajempi kuin työoikeudellinen palkan käsite. Vaikka verottaja katsoisi tulot palkkatuloiksi, ei tällainen jälkikäteen tehty ratkaisu yksin riitä osoittamaan YEL-vakuutusta virheelliseksi. YEL-vakuutus voidaan kuitenkin päättää, ellei henkilö enää toimi yrittäjänä. YEL-vakuutus voidaan vakuutusosoikeuden päätöksellä myös purkaa, jos ilmenee vakuuttamisen YEL:n mukaan olleen lainvastaista tai sen perustuneen vääriin tai puutteelliseen selvitykseen.

Työsuhteitten yhdenjaksoisuus

Työntekijä saattaa perustaa uuden yhtiön ja palkata sen palvelukseen entiset työtoverinsa. Uuden yhtiön palveluita myydään entiselle työnantajalle.

13.1.1994

1/94

2

TEL:n 2 §:n 1 momentin mukaisesti yrityksen omistajan tai haltijan vaihtuessa työsuhteet jatkuvat keskeytyksettä. Tällöin edellytetään, että aikaisemman omistajan ja uuden omistajan välillä on tapahtunut jonkinlainen luovutustoimi tai saanto (kauppa, lahja, perintö, fuusio).

Pelkkien työtehtävien siirtymistä uuden yrittäjän toimesta suoritettavaksi ei pidetä liikkeen tai sen osan luovutuksena. Koska lain edellyttämää luovutustointa tai saantoa ei ole tapahtunut, työsuhteen katsotaan TEL:a sovellettaessa uudeksi työsuhteeksi siirtymisestä lukien.

Jos sen sijaan työtehtävien ohella uuteen yhtiöön siirtyy myös koneita, edustussopimuksia yms., saat-
taa kyseessä olla liikkeen osan luovutus. Jos TEL:n edellyttämän luovutustoimen voidaan katsoa tapahtuneen, jatkuvat tällöin myöskin TEL-työsuhteet yhdenjaksoisina.

TEL:n 2 §:n 1 momentin soveltamista käsitellään yleiskirjeessä A 18/88.